

„Antropologie v umění či umění v antropologii?“

Literatúra:

- SCHNEIDER, A. - WRIGHT, Ch. 2010. *Between art and anthropology: contemporary ethnographic practice*. New York: Berg Publishers, 2010, 193 s. ISBN 9781847885005.
- SCHNEIDER, A. - WRIGHT, Ch. 2013. *Anthropology and Art Practice*. Bloomsbury Academic, 2013, 184 s. ISBN 9780857851802.
- CLIFFORD, James. 1983. On Ethnographic Authority. *Representations*, No. 2, pp. 118-146. Published by: University of California Press. .
- FOSTER, Hal. 1995. The artist as ethnographer? In MARCUS, G. - MYERS, F. *The traffic in culture: refiguring art and anthropology*. Berkeley: University of California Press, 1995. ISBN 0-520-08847-6.302–309.
- INGOLD, Tim. 2013. *Making: anthropology, archaeology, art and architecture*. 1st pub. London: Routledge, 2013. ISBN 978-0-415-56723-7.

Čo za vedu je antropológia/etnológia/etnografia?

Antropológia, etnológia, etnografia...?

„Je obecně známou skutečností, že **kulturní/sociální antropologie** jakožto svébytná vědní disciplína dlouho existovala pouze v anglosaském světě, zatímco kontinentální Evropa dávala přednost popisné etnografii/Volkskunde (Německo a oblasti pod jeho vlivem, včetně Československa) anebo strukturalisticky pojaté etnologii, silně navazující na domácí sociologickou tradici (Francie“)

(zdroj: Nešpor-Jakoubek. Co je a není kulturní/sociální antropologie. Dostupné online: <http://www.antropoweb.cz/cs/> [Cit. 15/10/16])

Antropológia, etnológia, etnografia...?

„Konstitutívnímí prvky této disciplíny jsou stacionární **terénní výzkum** se zúčastněným pozorováním jako dominantní metodou sběru dat, **holistický přístup**, **interdisciplinární otevřenost** a **rozlišování emické a etické perspektivy**, to vše v rámci **teoretického pluralismu**, respektive multiplicity výkladových paradigmat.“

(zdroj: Nešpor-Jakoubek. Co je a není kulturní/sociální antropologie. Dostupné online: <http://www.antropoweb.cz/cs/> [Cit. 15/10/16])

Čo je etnografia?

Etnografia je, skôr než metóda, kreatívny proces, v ktorom sa prelína vytváranie dát, teoretizácia, reflexivita, rôzne spôsoby písania rovnako ako sociálne vzťahy v teréne i v epistémickej komunite (t.j. poznávajúcu; nemusí nutne zahŕňať iba akademikov). Ako „situovaný empirizmus“ ho charakterizuje intelektuálna otvorenosť a principiálny dôraz na porozumenie mnohoznačnosti, nie potvrdzovanie či vyvracanie jednotlivých hypotéz (Stöckelová - Abu Ghosh - Dvořáková, 2013).

Zopár tipov na literatúru (sociálna/kultúrna antropológia/etnológia)

- KANOVSKÝ, Martin. 2004. *Kultúrna a sociálna antropológia: osobnosti a teórie*. Bratislava: Chronos, 2004. Anthropos. ISBN 80-89027-10-5.
- ERIKSEN, Thomas Hylland. 2008. *Sociální a kulturní antropologie: příbuzenství, národnostní příslušnost, rituál*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-465-6.
- GEERTZ, Clifford. 2000. *Interpretace kultur: vybrané eseje*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2000. ISBN 80-85850-89-3.
- BERGER, L. Peter - LUCKMANN, Thomas. 1999. *Sociální konstrukce reality: pojednání o sociologii vědění*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 1999. 214 s. ISBN 80-85959-46-1.
- KANOVSKÝ, Martin. 2001. *Štruktúra mýtov: štrukturálna antropológia Clauda Lévi-Straussa*. Praha: Cargo Publishers, 2001. Paideia. ISBN 80-902952-2-3.
- STÖCKELOVÁ, T.- ABU GHOSH, Y. -DVOŘÁKOVÁ, T. 2013. *Etnografie: improvizace v teorii a terénní praxi*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2013. ISBN 978-80-7419-148-0.

Antropológia&Umenie Osobnosti

James Clifford

*He is best known for his historical and literary critiques of anthropological representation, travel writing, and museum practices. Clifford co-edited (with George Marcus) the controversial intervention, **Writing Culture, the Poetics and Politics of Ethnography (1986)**. Clifford continues to work on issues related to indigeneity, globalization, museum studies, visual and performance studies, cultural studies, and cross-cultural translation.*

(Zdroj: <https://culanth.org/articles/63-feeling-historical>, [Cit. 15/10/16])

James Clifford

text:

„On Ethnographic Authority“

„Moreover, if fieldwork has for a time been identified with a uniquely Western discipline and a totalizing science of "anthropology", these associations are not necessarily permanent. Current styles of cultural description are historically limited and undergoing important metamorphoses“ (Clifford, 1983).

James Clifford, George Marcus

Hal Foster

Antropológia&umenie

Konvergencie

1. Francúzsky surrealizmus a medzivojnová etnológia

James Clifford: *On Ethnographic Surrealism*

Comparative Studies in Society and History

Vol. 23, No. 4 (Oct., 1981), pp. 539-564

Published by: Cambridge University Press

Stable URL: <http://www.jstor.org/stable/178393>

(Marcel Mauss, Georges Bataille, Michel Leiris a ďalší)

Francúzsky surrealizmus a medzivojnová etnológia

„**The surrealist moment in ethnography** is that moment in which the possibility of comparison exists in unmediated tension with sheer incongruity. This moment is repeatedly produced, and smoothed over, in the process of ethnographic comprehension. But to see thus activity in terms of collage is to hold the surrealist moment in view - the stratling copresence on **Lautréamont's dissecting table**“ (Clifford, 1981).

Joseph Beuys

Joseph Beuys

„Je jedním z hlavních představitelů konceptuálního umění, ve kterém je každodenní život kreativním procesem. Chopil se pozice „šamana společnosti“ a jeho úmyslem bylo zahnat krizi lidstva vzniklou z neshod mezi uměním a vědou. Aby našel společné prvky, tvořil objekty a scénáře, které měly šokem působit na intuici diváka.“

(Zdroj: http://www.artmuseum.cz/umelec.php?art_id=156, [Cit. 15/10/16])

Joseph Beuys

- „Beuys organizoval performance, vytvářel také sochy, navrhl více než 450 grafik a plakátů a namaloval celou řadu kreseb. Byl vyhledávaným umělcem, velmi charismatickou a vlivnou postavou německého i evropského umění. Ovlivnil celou řadu umělců i uměleckých sdružení, byl velkou inspirací také pro skupinu **Fluxus**.“
- „Beuys se angažoval i politicky, aktivně bojoval proti atomovým zbraním. Byl ekologickým aktivistou, dokonce kandidátem strany zelených v Evropském parlamentu. V roce 1982 také zorganizoval zasazení sedmi tisíc dubů v Kasselu v Německu v rámci výstavy Documenta 7.“

(Zdroj: http://www.artmuseum.cz/umelec.php?art_id=156, [Cit. 15/10/16])

Dielo:

„I like America and America likes me“

„V roce 1974 Beuys strávil celý týden v jedné newyorské galerii zavřený v jedné místnosti s kojotem. Předmětem tohoto happeningu bylo odstranit trauma zapříčiněné neshodami mezi průmyslovým světem bílých lidí a Indiánů, pro které je kojot posvátným zvířetem.“

<https://vimeo.com/5904032>